

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060108

DOM
2017-02-20
Stockholm

Mål nr
F 8160-16

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2016-09-13 i mål nr F 2991-16, se bilaga A

KLAGANDE

ER

Ombud: JL

MOTPART

Samfällighetsföreningen Citronen i Katrineholm

SAKEN

Rättegångskostnad

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Med ändring av punkten 2 i mark- och miljödomstolens dom förpliktas Samfällighetsföreningen Citronen i Katrineholm att ersätta ER för hennes rättegångskostnader i mark- och miljödomstolen med 11 276 kr, varav 8 476 kr avser ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 13 september 2016 till dess betalning sker.

2. Samfällighetsföreningen Citronen i Katrineholm förpliktas att ersätta ER för hennes rättegångskostnader i Mark- och miljööverdomstolen med 5 032 kr, allt för ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från denna dag till dess betalning sker.

Dok.Id 1323121

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

ER har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska förplikta Samfällighetsföreningen Citronen i Katrineholm att fullt ut ersätta henne för hennes rättegångskostnader i mark- och miljödomstolen. **ER** har vidare yrkat att Samfällighetsföreningen Citronen i Katrineholm ska ersätta henne för hennes rättegångskostnader här.

Samfällighetsföreningen Citronen i Katrineholm (samfällighetsföreningen) har motsatt sig att mark- och miljödomstolens dom ändras.

UTVECKLING AV TALAN

ER har som grund för sin talan anfört följande. Det stämmer inte att en stor del av målet i mark- och miljödomstolen skulle ha handlat om frågor som inte kan prövas genom en klandertalan. Det har varit relevant att i mark- och miljödomstolen utveckla saken på det sätt som gjorts. Domstolen har således dragit en felaktig slutsats när den satt ned yrkat belopp med motiveringen att en stor del av målet rört saker som inte kunde prövas.

Samfällighetsföreningen har anfört att den anser att vad mark- och miljödomstolen beslutat om rättegångskostnader ska bestå.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Av 18 kap. 8 § första stycket rättegångsbalken framgår att ersättning för rättegångskostnad fullt ut ska motsvara kostnaden för rättegångens förberedande och talans utförande jämte arvode till ombud eller biträde, såvitt kostnaden varit skäligen påkallad för tillvaratagande av partens rätt. Av andra stycket samma paragraf framgår att ersättning för rättegångskostnad även ska innefatta ränta enligt 6 § räntelagen från dagen då målet avgörs till dess betalning sker.

ER har genom sitt ombud JL gett in tre skrivelser till mark- och miljödomstolen. Skrivelserna har i huvudsak tagit upp frågor som varit relevanta för den prövning som mark- och miljödomstolen hade haft att göra, om inte talan medgetts. Det arbete som ombudet nedlagt på målet har således, enligt Mark- och miljööverdomstolens bedömning, varit skäligen påkallat för att tillvarata ERs rätt. Även för det gjorda utlägget i form av ansökningsavgift ska ER ersättas. Mark- och miljödomstolens dom ska därmed ändras på så sätt att ER fullt ut tillerkänns ersättning för sina rättegångskostnader där.

ER har genom sitt ombud även yrkat ersättning för sina rättegångs- kostnader i Mark- och miljööverdomstolen. Genom att domstolen nu bifaller hennes överklagande är hon vinnande part och ska därmed tillerkännas ersättning för sina rättegångskostnader även här. Det av ombudet yrkade beloppet på 5 032 kr avseende 3 timmars arbete inklusive mervärdesskatt får anses skäligt.

Ränta på rättegångskostnaderna ska utgå i enlighet med vad som framgår av domslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2017-03-20

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Henrik Löv, Mikael Hagelroth, Gösta Ihrfelt, referent, och Malin Wik.

Föredragande har varit Christopher Jakobsson.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2016-09-13
meddelad i
Nacka strand

Mål nr F 2991-16

KÄRANDE
ER

Ombud: JL

SVARANDE
Samfällighetsföreningen Citronen i Katrineholm

SAKEN
Klander av stämmobeslut

DOMSLUT

1. Mark- och miljödomstolen upphäver Samfällighetsföreningen Citronen i Katrineholms alla beslut från årsstämman den 28 april 2016.
2. Samfällighetsföreningen Citronen i Katrineholm ska ersätta ER för rättegångskostnader med 5 638 kr.

Dok.Id 467014

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 30 E-post: mmd.nacka.avdelning3@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:00-16:30

BAKGRUND

Samfällighetsföreningen Citronen i Katrineholm (föreningen) kallade till ordinarie föreningsstämma den 24 april 2016. Av kallelsen framgår att årsmöteshandlingarna samt protokollet skulle distribueras till de enskilda medlemshushållen 1 A-F, 3 F, 7 A-F, 9 A-F samt till ordföranden för Brf Citronen 1 och Brf Citronen 2 samt att övriga intresserade kunde kontakta kassören för ett eget exemplar. Föreningsstämman flyttades sedan till den 28 april 2016.

YRKANDEN M.M.

ER har väckt talan om klander av stämmobeslut. Efter förelägganden från domstolen har hon yrkat att årsstämman den 28 april 2016 är ogiltig och att alla beslut som fattades på stämman ska upphävas. I andra hand har hon yrkat att domstolen ska upphäva besluten i 2, 7, 9, 13 och 14 §§. Hon har vidare yrkat att domstolen ska ändra styrelsens beslut att hon inte har rätt att närvara vid årsstämman och i stället besluta att hon har rätt att närvara och att hon är medlem. Hon har även yrkat ersättning för sina rättegångskostnader.

Till stöd för sin talan har hon anfört bl.a. följande. Föreningen beslutade den 24 april 2016 att inte hålla årsmötet och i stället skjuta upp stämman till den 28 april 2016. Stämman den 28 april 2016 utlystes inte i behörig ordning. Hon uteslöts från stämman och kallades inte till den 28 april, trots att hon bör ha rätt att delta. Enligt § 13 i stadgarna ska kallelse ske genom skriftligt meddelande, postkallelse, och vidtas senast 14 dagar före sammanträde. Detta har inte gjorts i och med att stämman ställdes in den 24 april och en ny hölls endast fyra dagar senare. Styrelsen beslutade under rubriken ”Anledning” att hon inte hade rätt att närvara och redogjorde för sin tolkning av medlemsbegreppet. Hon bor på - och är medlem i bostadsrättsföreningen Citronen 1. Bostadsrättsföreningens tolkning av medlemsbegreppet är att även den enskilde bostadsrättshavaren är medlem i samfällighetsföreningen. Denna tolkning är även den tolkning som varit rådande under alla år, fram tills nu. Hon har under alla år blivit kallad till alla och även deltagit vid några årsmöten. Medlemsbegreppet måste tolkas i ljuset av detta och det visar att det är den tolkningen som ska gälla. Domstolen bör därför besluta

att hon är medlem och har rätt att närvara på samfällighetsföreningens årsstämmor. För det fall domstolen inte kan upphäva föreningsstämman som sådan bör domstolen i vart fall upphäva de angivna besluten. Dessa beslut påverkar henne. Hon skulle om hon hade fått närvara kunnat tala för sin sak innan röstning i de olika frågorna skedde.

ER har yrkat ersättning för rättegångskostnader med 11 276 kr varav 2 800 kr avser ansökningsavgift och 8 476 kr ombudsarvode.

Föreningen har medgett ERs yrkande och anfört bl.a. följande. Föreningen handlade i god tro när den inte bjöd in ER till årsstämman den 28 april baserat på den information som då förelåg. Föreningen önskar besked om att en enskild medlem i en bostadsrättsförening har rätt att lägga motioner direkt till föreningen eller om dessa ska gå via bostadsrättsföreningen. Föreningen har förklarat sig villig att ogiltigförklara genomförd årsstämma, genomföra en ny där ER, som alla andra behöriga, bereds plats att närvara. Hon kommer att ha rätt att delta och yttra sig under mötet. Däremot har bara fastighetsägaren rätt att rösta. Föreningen rekommenderar att årsstämman genomförs enligt ERs andrahandsyrkande enligt paragraferna 2, 7, 9, 13 och 14 med tillägg av paragraferna 1, 3, 4, 16 och 17 enligt styrelsens förslag till beslut för paragraferna 7, 9, 13 och 14 för att ge ER möjlighet att yttra sig om dessa ärenden. Det skulle i så fall innebära att styrelsen kan sitta kvar till årsstämman 2017.

Föreningen bestrider yrkandet om rättegångskostnader eftersom ERs yrkanden medges. I andra hand yrkar de nedsättning av beloppet.

DOMSKÄL

Målet har avgjorts utan huvudförhandling med stöd av 4 kap. 1 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar samt 42 kap. 18 § första stycket 3 och 5 rättegångsbalken.

Parterna har till stöd för sin respektive talan gett in ett antal handlingar.

Av 53 § lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter (SFL) framgår att en medlem eller innehavare av rättighet i delägarfastighet vars rätt beröres och som anser att beslut som fattats på föreningsstämma inte tillkommit i laga ordning eller strider mot nämnda lag, annan författning eller stadgarna får klandra beslutet genom att väcka talan mot föreningen hos mark- och miljödomstolen. Domstolen har i ett föreläggande upplyst ER om innehållet i den bestämmelsen och hon har därefter förtydligat sina yrkanden till att omfatta alla beslut den 28 april 2016.

ER har i första hand yrkat att alla beslut som fattades på årsstämman den 28 april 2016 ska upphävas. Föreningen har medgett detta yrkande. I enlighet med medgivandet upphävs därför alla beslut som fattades på stämman den 28 april 2016.

Vad avser ERs yrkanden om att domstolen ska ändra styrelsens beslut att hon inte har rätt att närvara vid årsstämman och i stället besluta att hon ska ha rätt att närvara och att hon är medlem, samt föreningens önskan om besked huruvida en enskild medlem i en bostadsrättsförening har rätt att lägga motioner direkt till föreningen eller om dessa ska gå via bostadsrättsföreningen, konstaterar domstolen följande.

Mark- och miljödomstolen kan endast upphäva eller ändra fattade beslut av en föreningsstämma enligt 53 § SFL. Det är alltså inte möjligt att ändra eller upphäva beslut av styrelsen. Det är inte heller möjligt i detta mål att fastställa något som avser framtida beslut. Dessa frågor kan inte prövas i en klandertalan enligt SFL.

Med beaktande av att en stor del av målet handlat om frågor som inte kan prövas genom en klandertalan ska ERs yrkande om rättegångskostnader sättas ned till hälften av yrkat belopp.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV425)

Överklagande senast den 4 oktober 2016. Prövningstillstånd krävs.

Monica Daoson

Björn Hedlund

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Monica Daoson, ordförande, och tekniska rådet Björn Hedlund.